

Blom Ecologie
Koeweistraat 2
4181 CD Waardenburg

0418 820 288
info@blomecologie.nl
www.blomecologie.nl

Novaform Vastgoedontwikkelaars B.V.

[Redacted]

Onderwerp: Onderbouwing aanvullend onderzoek Repelakker te Zeeland, Noord-Brabant
Datum: 25 september 2023
Project: 2022-0718
Samensteller: [Redacted]

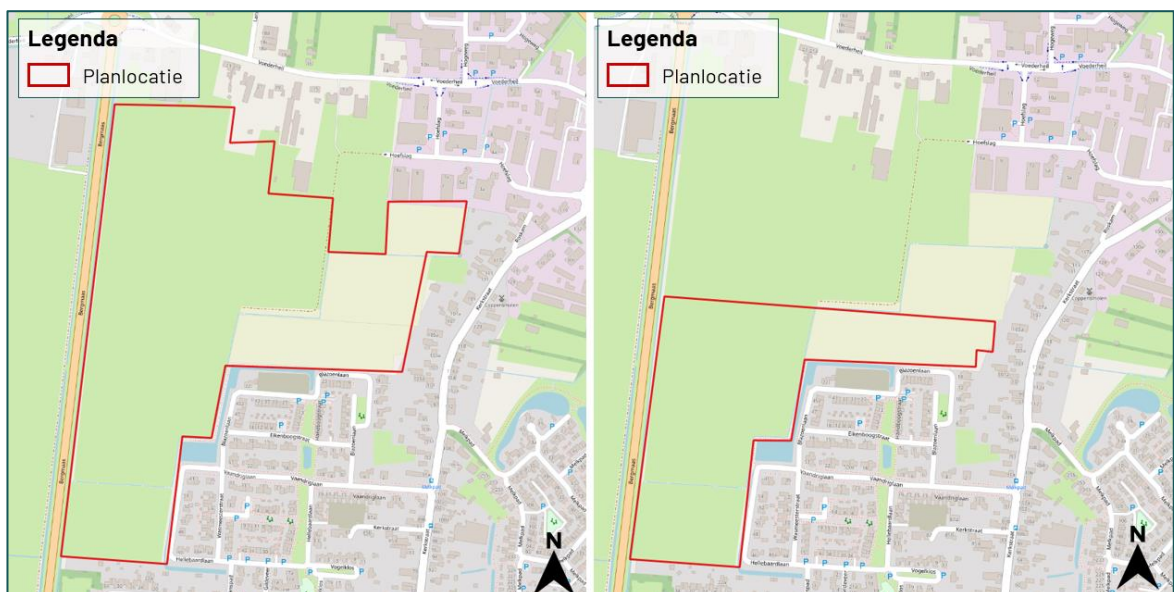
KVK 67221904
BTW nr. NL856882999B01
IBAN NL21RAB00314240683

Geachte meneer [Redacted],

Hierbij de aanvullende informatie omtrent het project Repelakker te Zeeland, Noord-Brabant.

Aanleiding

Tussen de Bergmaas en Kerkstraat is het gebied de Repelakker gesitueerd. In 2022 is voor de beoogde ontwikkeling een quickscan uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat de planlocatie potentieel geschikt is als leefgebied voor das, kleine marterachtige en steenmarter. Daarnaast zou de bomerrij aan de Bergmaas potentieel geschikt zijn voor essentiële vliegroute/foerageergebied. Blom Ecologie heeft derhalve aanvullend onderzoek in de periode augustus 2022 tot en met mei 2023 uitgevoerd. Uit het aanvullend onderzoek is het resultaat gekomen dat er geen sprake is van negatieve effecten op beschermde natuurwaarde, derhalve is een ontheffing niet benodigd (Vleeshouwers, 2023). ODBN heeft het aanvullend onderzoek beoordeeld en uit deze beoordeling zijn verschillende opmerkingen gekomen. Deze opmerkingen worden in de rapport behandeld en uitgewerkt. Het betreffende aanvullend onderzoek is uitgevoerd voor een beoogde ontwikkeling van de realisatie van 380 woningen. In de periode tussen het aanvullend onderzoek en de beoordeling van ODBN heeft Novaform Vastgoedontwikkelaars B.V. in overleg met de gemeente Maashorst de oorspronkelijke planlocatie gehalveerd. De beoogde ontwikkeling betreft nu de realisatie van maximaal 200 woningen op het zuidelijk gelegen gedeelte van de oorspronkelijke planlocatie (figuur 1).

Figuur 1 In overleg met gemeente Maashorst heeft de opdrachtgever de planlocatie gehalveerd. Links: de oorspronkelijke planlocatie. Rechts: De nieuwe planlocatie.

Conclusie ODBN

ODBN heeft het aanvullend onderzoek beoordeeld en deze niet akkoord bevonden op basis van het uitsluiten van essentiële functies voor kleine marterachtige, steenmarter en das door het gebrek aan sporen en waarnemingen. In de beoordeling worden de volgende opmerkingen gegeven:

- Essentiële functies van het plangebied voor de das, kleine marters en steenmarter worden weggeschreven op basis van gebrek aan sporen en waarnemingen.
- Er zijn gegevens bekend van dassenburchten binnen anderhalve kilometer van het plangebied en er gaat door het plan een substantieel gebied verloren waar dassen in meer of mindere mate gebruik van maken. Er dient beter onderbouwd te worden waarom het plangebied geen essentiële functie vervult voor de das en dat het verlies van het plangebied geen significant negatieve gevolgen kan hebben voor de das. Anders dient een mitigatieplan opgesteld te worden.
- De kans dat kleine marters gezien worden, is zeer klein dus het feit dat er een bunzing is gezien op camera betekent dat deze soort (en wellicht andere kleine marters) wel degelijk van het plangebied gebruik maakt als foerageergebied of als verbinding met leefgebieden en eventueel als rust- en voortplantingsplaats. Hetzelfde geldt voor de steenmarter.
- Er dient beter onderbouwd te worden waarom het plangebied geen essentiële functie vervult voor kleine marters en de steenmarter en dat het verlies van het plangebied geen significant negatieve gevolgen kan hebben voor deze soorten. Anders dient een mitigatieplan opgesteld te worden.

Ten aanzien van broedvogels en vleermuizen is het onderzoek akkoord.

Beschrijving planlocatie

De planlocatie bestaat uit agrarische landbouw met enkele kavelsloten. Langs de oost- en zuidzijde van de planlocatie is een sloot/waterpartij gesitueerd met twee bomen. Deze bomen en sloot/waterpartij liggen buiten de beoogde ontwikkeling en worden niet aangetast in de beoogde ontwikkeling (figuur 2). Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling worden er twee kavelsloten gedempt (figuur 3). Verder is er geen begroeiing aanwezig op de akkers. Ten noorden van de planlocatie zijn verschillende agrarische percelen, akkers en weides aanwezig met een ruigte begroeiing en een bomenrij. De bomenrij en ruigte worden niet aangetast ten behoeve van de beoogde ontwikkeling (figuur 4).

Figuur 2 Op de planlocatie worden enkele structuren verwijderd (wit) dit betreffen enkele bomen langs de bergmaas en kavelsloten. Daarnaast blijven verschillende structuren behouden (groen) dit betreffen bomenrijen, ruigte vegetaties en kavelsloten/greppels.

Figuur 3 Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling worden er twee kavelsloten weggehaald.

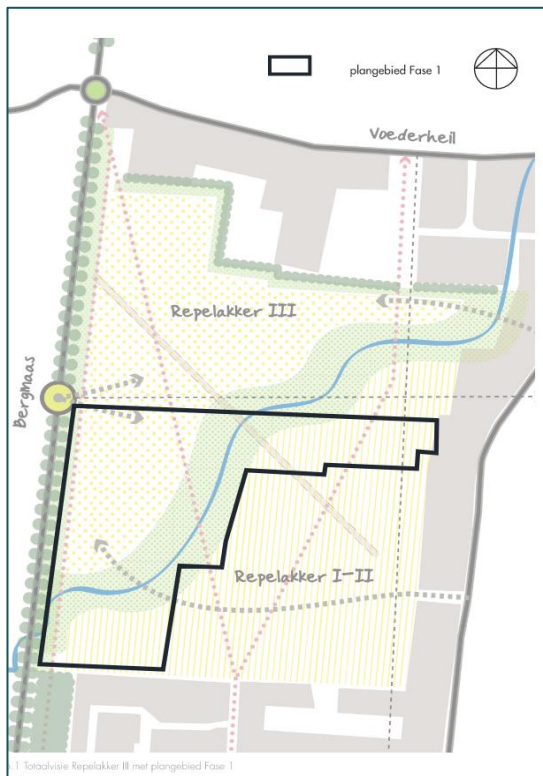

Figuur 4 De ruige vegetaties aan de noordzijde van de planlocatie en langs de bergmaas blijft behouden in de beoogde ontwikkeling.

Novafrom Vastgoedontwikkelaars B.V. heeft in overleg met de gemeente Maashorst de oorspronkelijke planlocatie opnieuw begrensd (figuur 5). In figuur 5 worden de verschillende fases weergegeven van het project de Repelakker. Repelakker I en II zijn al in het verleden bebouwd. Novafrom Vastgoedontwikkelaars B.V. heeft aangegeven dat het noordelijke deel van Repelakker III binnen de komende 10 tot 20 jaar niet bebouwd zal worden (pers. communicatie, 2023). Het uitgevoerde onderzoek zal te zijner tijd niet meer geldig zijn. Wanneer er besloten wordt om Repelakker III te gaan realiseren zal een beoordeling vereist zijn. Tevens geeft figuur 5 weer dat er een dwars door de planlocatie een groenstrook met watergang wordt gerealiseerd. Daarnaast zijn er plannen bekend dat er in toekomst een bomenrij aangeplant wordt aan de noordzijde van de oorspronkelijke planlocatie.

Figuur 5 In overleg met gemeente Maashorst heeft de opdrachtgever de planlocatie gehalveerd. Derhalve wordt een groenstrook/watergang en een bomenrij gerealiseerd.

Onderbouwing Nationale beschermde diersoorten (Wnb art. 3.10)

Er dient een bredere onderbouwing gegeven worden op de opmerking die gegeven zijn door ODBN. Deze zullen hieronder per soort(groep) behandeld worden:

Steenmarter en Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel)

1. 'Essentiële functies van het plangebied voor de steenmarter en kleine marters worden weggeschreven op basis van gebrek aan sporen en waarnemingen' en 'De kans dat kleine marters gezien worden, is zeer klein dus het feit dat er een bunzing is gezien op camera betekent dat deze soort (en wellicht andere kleine marters) wel degelijk van het plangebied gebruik maakt als foerageergebied of als verbinding met leefgebieden en eventueel als rust- en voortplantingsplaats. Hetzelfde geldt voor de steenmarter.'
Tijdens het aanvullend onderzoek is er intensief naar sporen zoals, uitwerpselen, prooiresten en potentiële verblijfplaatsen gezocht. Daarnaast is er gebruik gemaakt van meerdere marterboxen en wildcamera's op de meest kansrijke locaties voor het waarnemen van marterachtigen. Deze locaties zijn gekozen in het veld door een ervaren ecooloog van Blom Ecologie. De meest kansrijke locaties behoren tot ruig begroeide oevers, ruige vegetatiestroken en een bomenrij. Dit soort structuren zijn zeer geschikt als looproutes en foerageergebied van marterachtigen (Vleeshouwer, 2022). Daarnaast is er gebruikt gemaakt van sardientjes als lokmiddel in de marterboxen om kleine marterachtigen te lokken. De planlocatie bestaat voornamelijk uit open graspercelen en akkers. De ruige oevers, ruige vegetatiestroken en bomenrijen zijn de enige geschikte onderdelen die mogelijk gebruik worden door marterachtigen doordat deze schuilmogelijkheden geven. Er zijn geen sporen en structuren waargenomen die de aanwezigheid van een verblijfplaats indiceren.

Doordat er geen sporen en visueel bewijs is gevonden kunnen essentiële functies voor marterachtige op de planlocatie uitgesloten worden. In het aanvullend onderzoek wordt het voorkomen van functioneel leefgebied niet uitgesloten, echter wordt het voorkomen van essentiële onderdelen en rust- en voortplantingsplaatsen uitgesloten door het gebrek aan sporen en infrequent visueel bewijs (Vleeshouwers, 2022). Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling wordt er een groenstrook met watergang gerealiseerd. Daarnaast blijven de potentieel geschikte looproutes behouden door de nieuwe begrenzing van de planlocatie. Doordat er nieuwe structuren worden gecreëerd en de huidige structuren behouden worden is er geen sprake van significante negatieve effecten op het leefgebied van marterachtigen.

2. Er dient beter onderbouwd te worden waarom het plangebied geen essentiële functie vervult voor kleine marters en de steenmarter en dat het verlies van het plangebied geen significant negatieve gevolgen kan hebben voor deze soorten. Anders dient een mitigatieplan opgesteld te worden.
Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling zullen er twee sloten gedempt worden en de huidige akkers zullen verdwijnen. Akkers zijn niet geschikt doordat het leefgebied van kleine marterachtigen bestaat uit structureel rijk kleinschalig (cultuur) landschap waarin voldoende dekking aanwezig is. Tevens dienen er landschapselementen zoals overhoekjes, bosjes en hagen aanwezig te zijn (Bouwens, 2017). De akkers worden strak onderhouden waardoor bovenstaande elementen niet aanwezig zijn. De vegetatie langs een van de twee kavelsloten wordt zeer kort gehouden. Bij de andere kavelsloot is er een ruige vegetatie aanwezig in de vorm van een rietkraag. Deze wordt regelmatig onderhouden door landeigenaars. Hierdoor zijn er geen geschikte elementen aanwezig langs de te dempen kavelsloten. Door het gebrek aan schuilmogelijkheden langs de kavelsloten en op de akkers zijn deze onderdelen niet essentieel voor kleine marterachtigen. Aangrenzend aan de zuidelijke grens van de planlocatie is een sloot/waterpartij gesitueerd met verschillende rietkragen. Deze watergang met rietkragen kunnen als looproute gebruikt worden. Hetzelfde geldt voor de bomenrij en ruigte die aan de noordzijde gesitueerd zijn. Deze structuren worden niet aangetast in de beoogde ontwikkeling. Tevens wordt er een groenstrook met een watergang gerealiseerd die dwars door de planlocatie loopt (figuur 5). Dit soort gebieden kunnen geschikt zijn als looproutes en leefgebied voor kleine marterachtige zoals de bunzing, derhalve is er geen sprake van significante negatieve effecten die leiden tot aantasting van verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van kleine marterachtigen.

Das

1. Essentiële functies van het plangebied voor de das worden weggeschreven op basis van gebrek aan sporen en waarnemingen.
Door frequente waarnemingen van passerende dassen is de planlocatie functioneel, echter door het gebrek aan sporen (c.q. prenten, vraatsporen, latrines, uitwerpselen, vachtsporen en neusputjes) die wijzen op de aanwezigheid van een foerageergebied en belangrijke delen van het territorium is er geconcludeerd dat de planlocatie de functie heeft als functioneel secundair foerageergebied. Door het gebrek aan sporen en een dassenburcht in een straal van 1 km is de planlocatie beoordeeld als niet essentieel voor het functioneren van een burcht. Doordat niet alle delen grasland betreffen is hier voornamelijk voedsel te vinden in de vorm van gewassen en is het regenwormen aanbod aannemelijk een stuk lager dan in grasweides. Welke voornamelijk aanwezig zijn ten westen van de Bergmaas. Deze conclusie wordt onderbouwd door de afwezigheid van foerageeractiviteit op de planlocatie. Alle waarnemingen van dassen zijn gedaan op het noordelijk deel van de planlocatie. In het midden van de planlocatie is een wissel aanwezig. Het gebied ten noorden van de planlocatie bestaat uit verschillende grasweides, akkers, bomenrijen/ruigtes en met aan de westzijde braamstruwelen. De wissel die langs de noordelijke grens is gesitueerd wordt verklaard doordat de middelste weide van het noordelijke gebied omheind is met hekwerk waarvan de maaswijdten te klein zijn voor dassen. Door de beoogde ontwikkeling zal de looproute van het linkerdeel naar het rechterdeel van de planlocatie ongeschikt raken voor de das. Echter wordt er een groenstrook met watergang gerealiseerd door het midden van de planlocatie (figuur 5), derhalve zal het hekwerk verwijderd worden en zal er grasweide beschikbaar worden voor de das. Doordat er nieuwe structuren worden gecreëerd en de huidige structuren behouden worden is er geen sprake van significante negatieve effecten op het essentiële onderdelen van het leefgebied van de das.

2. Er zijn gegevens bekend van dassenburchten binnen anderhalve kilometer van het plangebied en er gaat door het plan een substantieel gebied verloren waar dassen in meer of mindere mate gebruik van maken. Er dient beter onderbouwd te worden waarom het plangebied geen essentiële functie vervult voor de das en dat het verlies van het plangebied geen significant negatieve gevolgen kan hebben voor de das. Anders dient een mitigatieplan opgesteld te worden.

De das leeft in gebieden die bestaan uit een combinatie van diverse biotootypen. De das wordt vaak waargenomen bij kleinschalige weidelandschappen met voldoende bosjes, houtwallen, singels en heggen. Die kunnen als beschutting en looproutes kunnen dienen. De planlocatie betreft agrarische percelen bestaande uit akker- en begraasde weidepercelen met zeer weinig tot geen vegetatie die dekking biedt. Het leefgebied van een das kan variëren van circa 30 tot 600 hectare. De grootte van het leefgebied is afhankelijk van het voedselaanbod en de mate aan structuren die schuilmogelijkheden kunnen bieden. Dassen kunnen foerageren op afstanden van 1,5 tot 12 km van de burcht, echter dient er geschikt foerageergebied binnen een straal 500 m tot enkele kilometers aanwezig te zijn. Dit foerageergebied nabij de burcht dient te bestaan uit bemeste graslanden met gras korter dan 5 cm. Op dit soort percelen kan de das op gemakkelijke wijze veel wormen vinden. In de omgeving van het dorp Zeeland is bekend dat er meerdere dassenburchten aanwezig zijn. De dichtstbijzijnde waarneming van territoriumgedrag van een das is gelegen op circa 1 km van de planlocatie. Deze is ten westen van de planlocatie gelegen in de aanwezige bosgebieden. Tussen deze bosgebieden en de planlocatie zijn er een groot aantal grasweiden en akkers aanwezig die als zeer geschikt foerageergebied kunnen dienen. Ten oosten van de planlocatie is de bebouwde kom gesitueerd, derhalve zullen hier geen burchten aanwezig zijn. Alle waarnemingen van de das betreffen bewegingsgedragingen. Daarnaast is de das tien keer waargenomen in een periode van september 2022 en april 2023. Er zijn 7 veldbezoeken geweest waar er gezocht is naar sporen (c.q. prenten, vraatsporen, latrines, uitwerpselen, vachtsporen, holen en neusputjes) van de das. Tijdens deze bezoeken zijn er geen sporen waargenomen van de das die laten blijken dat de planlocatie gebruikt wordt als territorium, verblijfplaats of foerageergebied. Hieruit en door de infrequent visuele beelden in een lange periode is de conclusie getrokken dat de planlocatie niet essentieel is voor de instandhouding van een burcht. In het noordelijke gedeelte van de planlocatie zijn er vochtige weilanden aanwezig. Dit soort gebieden zijn geschikt als foerageergebied van de das. Door de nieuwe begrenzing van de planlocatie worden deze weilanden niet aangetast in de beoogde ontwikkeling. Daarnaast wordt een groenstrook met een watergang aangelegd wat ook gebruikt kan worden door de das als foerageergebied. Doordat de geschikte gebieden niet worden aangetast en er nieuwe structuren gecreëerd worden is er geen sprake van aantasting op essentiële delen, foerageergebied en territorium, van het leefgebied van een das. Significante negatieve effecten op het foerageergebied en territorium van de das zijn derhalve uitgesloten.

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

We hopen u met dit schrijven voldoende te hebben geïnformeerd. We verblijven in afwachting van uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.
Koeweistraat 2 - 4181 CD Waardenburg

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

